

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ  
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

**ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ  
ΣΤΗ Δ.Κ. ΧΟΡΤΙΑΤΗ**

**ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ: 16/2019**

**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 3.475.000,00 €**

## **ΣΧΕΔΙΟ – ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ**

Πυλαία, 8-4-2019

### **ΟΙ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ**

ΠΟΛΥΒΑΚΑ ΣΟΦΙΑ  
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΣΑΦΑΡΙΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ  
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ  
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

### **Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Κ.&Υ.Χ.**

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ  
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

### **Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΚ.& Η/Μ ΕΡΓΩΝ**

ΣΑΗ ΚΥΡΙΑΚΗ  
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

### **ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ.Τ.Υ.**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ  
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

αναθεώρηση	α/α	ημερομηνία:	όνομα:	υπογραφή:	περιγραφή:
	1	14.03.2019			
	2				
	3				
	4				

κύριος του έργου:

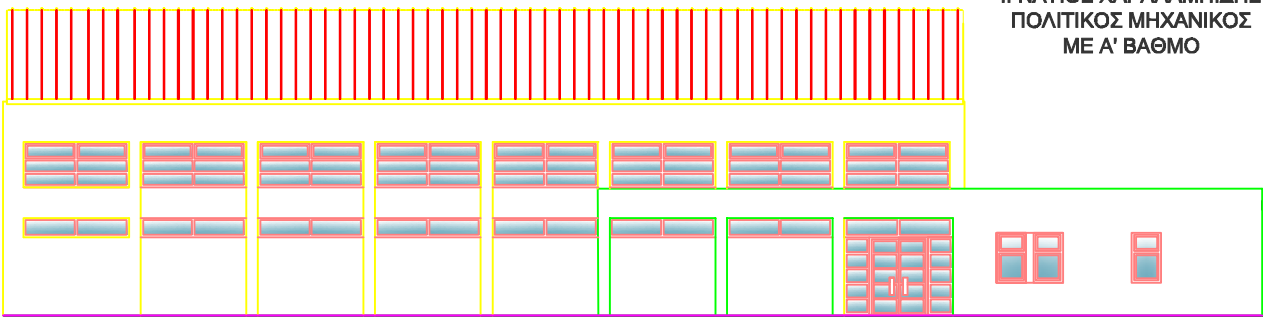
**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Π.Ε.ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ  
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

έργο:

**ΜΕΛΕΤΗ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗ Δ.Κ. ΧΟΡΤΙΑΤΗ**

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ  
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ  
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ  
ΜΕ Α' ΒΑΘΜΟ



τίτλος σχεδίου:

**ΣΧΕΔΙΟ-ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ**

κλίμακα:

α/α σχεδίου:

μελέτη:

συμπράττοντα γραφεία:

στάδιο μελέτης:

**ΤΕΥΧΗ  
ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ**

**ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ -  
ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ :**



**X. ΜΑΡΑΒΕΑΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ι.Κ.Ε.**  
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ & ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ  
ΜΕΤΣΟΒΟΥ 11, ΑΘΗΝΑ 106 82  
ΤΗΛ.: 210 82 23 402, 210 86 42 906, FAX: 210 88 22 685  
www.maraveas.gr, e-mail: info@maraveas.gr

**ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ:**

**ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ  
ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ -  
Δ.Τ. «Τ.Ε.Η.Μ.» ΕΠΕ**

ημερομηνία:

**Ο Κ Τ Ω Β Ρ Ι Ο Σ 2 0 1 8**

υπογραφή μελετητή:

**X. ΜΑΡΑΒΕΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ι.Κ.Ε.**  
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ  
ΜΕΤΣΟΒΟΥ 11, ΑΘΗΝΑ 10682  
ΑΦΜ: 693208765-ΔΟΥ: Δ' ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΗΛ. 210 8842905, 8223402

υπογραφή επιβλέποντα / διευθυντή:

**ΟΙ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ**  
**ΣΟΦΙΑ Α. ΠΟΥΛΥΒΑΚΑ**  
**ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**ΣΑΦΑΡΙΚΑ Ν. ΒΑΣΙΛΙΚΗ**  
**ΔΙΠΛΩΜ. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Γ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ**  
**ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ**  
**ΤΜΗΜ. ΚΤΙΡ. & ΥΠΑΙΘ. ΧΩΡΩΝ**

**ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ**  
**ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΟΣ ΜΕ Α' ΒΑΘΜΟ**

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ**  
**ΤΜΗΜ. ΣΥΓΚΟΙΝ.-ΕΓΚΑΤΑΣΤ.  
& Η/Μ ΕΡΓΩΝ**

**ΣΑΗ ΚΥΡΙΑΚΗ**  
**ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΟΣ ΜΕ Α' ΒΑΘΜΟ**

**ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ  
(Σ.Α.Υ.)**

**( Π.Δ. 305/1996 Άρθρο 3 παράγρ. 3,4,5,6,8,9,10 )**

## ΤΜΗΜΑ Α

### ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν σχέδιο ασφάλειας και Υγείας συντάσσεται σε εφαρμογή των διατάξεων του ΠΔ 305/96 και ειδικότερα της παραγράφου 8 του άρθρου 3, σύμφωνα με την οποία το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), προκειμένου για δημόσια έργα για τα οποία απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης που υποβάλλεται για έγκριση, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις της 433/2000 Απόφασης του ΥΠεΧωΔΕ (ΦΕΚ1176 Β) με την οποία καθιερώνεται ο ΦΑΥ ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε δημόσιου έργου.

Το παρόν σχέδιο καταρτίζεται και υπογράφεται από το μελετητή του συγκεκριμένου έργου (όπως προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο του προοιμίου του Α Παραρτήματος της 130159/97 εγκυκλίου του Υπουργείου εργασίας που αναφέρεται στην εφαρμογή του ΠΔ 305/96) Κατά τη σύνταξή του λήφθηκαν υπόψη εκτός από τις προβλέψεις του παραπάνω ΠΔ 305/96 και τα παρακάτω νομοθετήματα:

- ΠΔ 78/80 περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών
- Π.Δ. 1073/81(ΦΕΚ 260Α) «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού».
- Ν. 1430/84(ΦΕΚ 49Α) «Κύρωση της υπ. αριθμ. 62 Διεθνούς Σύμβασης εργασίας που αφορά στις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτή».
- Το Π.Δ. 225/89(ΦΕΚ 106Α) «Περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων στα υπόγεια έργα».
- Π.Δ. 22/12/33(ΦΕΚ 406Α) «Περί ασφαλείας εργατών και Υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων».
- Π.Δ. 14/3/34(ΦΕΚ 112Α) «Περί Υγιεινής και Ασφάλειας των εργατών και υπαλλήλων των πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων, εργαστηρίων, κλπ».
- Α.Ν. 1204/38(ΦΕΚ 177Α) «Περί απαγορεύσεως της χρήσεως μολυβδούχων χρωμάτων».
- Β.Δ. 16-3-50(ΦΕΚ 82Α) «Επίβλεψη μηχανολογικών εγκαταστάσεων».
- Π.Δ.435/73 (ΦΕΚ 327Α) «Περί επιβλέψεως της λειτουργίας και συντηρήσεως αντλιοστασίων».
- Υ.Δ.Γ1/9900/74(ΦΕΚ 1266Β) «Περί υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητηρίων».
- Ν. 447/75(ΦΕΚ 142Α) «Περί ασφαλείας των εν ταις οικοδομικαίς εργασίαις ασχολουμένων μισθωτών».
- Ν. 495/76(ΦΕΚ 337Α) «Περί όπλων και εκρηκτικών υλών».
- Π.Δ. 212/76(ΦΕΚ 78Α) «Περί μέτρων Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων εις μεταφορικής ταινίας και προωθητάς εν γένει».
- Π.Δ. 413/77(ΦΕΚ 128Α) «Περί αγοράς, μεταφοράς και κατανάλωσης εκρηκτικών υλών».
- Π.Δ. 17/78(ΦΕΚ 3Α) «Περί συμπληρώσεως του από 22/12/33 Π.Δ. περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων».
- Π.Δ. 95/78 (ΦΕΚ 20Α) «Περί μέτρων υγιεινής και Ασφάλειας των απασχολούμενων εις εργασίες συγκολλήσεων»
- Υ.Α. 12-2-79(ΦΕΚ 132/79) «Περί αντικαταστάσεως του άρθρου 40 του Κανονισμού Ασθενείας του Ι.Κ.Α.».
- Ν. 778/80(ΦΕΚ 193Α) «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών».
- Ν 1181/81 Α2στ/1539/1985
- Ν. 1396/83(ΦΕΚ 126Α) «Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα».
- Π.Δ. 329/83(ΦΕΚ 118Α &140Α)



- Η Υ.Α. 130646/84(ΦΕΚ 154B) «Ημερολόγιο μέτρων Ασφαλείας».
- Ο Ν. 1568/85(ΦΕΚ 177A) «Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων».
- Το Π.Δ. 307/86(ΦΕΚ 135A) «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους (80/1107/ΕΟΚ)».
- Το Π.Δ. 94/87(ΦΕΚ 54A) «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μετ. μόλυβδο και τις ενώσεις των ιόντων του κατά την εργασία (82/605/ΕΟΚ)».
- Το Π.Δ. 315(ΦΕΚ 149A/ 87) «Σύσταση επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας (ΕΥΑΕ) σε εργοτάξια οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων».
- Η Υ.Α. 131325(ΦΕΚ 467B/87) «Σύσταση μεικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα».
- Η ΥΑ Β 10451/929/88
- Το Π.Δ. 70α/88(ΦΕΚ 31A &150A) «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμιάντο κατά την εργασία».
- Το Π.Δ. 71/88(ΦΕΚ 32A) «Κανονισμός Πυροπροστασίας κτιρίων».
- Το Π.Δ. 294/88(ΦΕΚ 138A) «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης Τεχνικού Ασφάλειας και Γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα Τεχν. Ασφαλείας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 1568/85».
- Ο Ν. 1767/88(ΦΕΚ 63A) «Συμβούλια εργαζομένων και άλλες εργατικές διατάξεις-κύρωση της 135 Διεθνούς Σύμβασης εργασίας».
- Η ΚΥΑ 7755/160/88(ΦΕΚ 241B) «Λήψη μέτρων προστασίας στις βιομηχανικές-βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και αποθήκες αυτών καθώς και αποθήκες εύφλεκτων και εκρηκτικών υλών».
- Η Υ.Α. 3046/304/30-1-89 (ΦΕΚ 59Δ) «Κτιριοδομικός Κανονισμός»
- Ο Ν. 1837/89 (ΦΕΚ 79A & ΦΕΚ 85A) «δια την προστασία των ανηλίκων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις»
- Η ΚΥΑ 3329/89(ΦΕΚ 132B) «Κανονισμός για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών».
- Η Υ.Α. 130627/90(ΦΕΚ 620B) «Καθορισμός επικίνδυνων, βαρειών ή ανθυγιεινών εργασιών για την απασχόληση ανηλίκων».
- Το Π.Δ. 31/90(ΦΕΚ 11A) «Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων (Τροποπ. Π.Δ. 49/991 (ΦΕΚ 180A))».
- Το Π.Δ. 85/91(ΦΕΚ 38A) «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 86/188 ΕΟΚ».
- Η Υ.Α.Β. 15233/3.7.91(ΦΕΚ 487B) «Σχετικά με συσκευές αερίου».
- Το Π.Δ. 49/91(ΦΕΚ 180A) «Τροποπ. Π.Δ. 31/90 Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων».
- Η Υ.Α. 4373/1205/23-3-93(ΦΕΚ 178B) «Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ Οδηγία του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών-μελών σχετικά με τα μέτρα ατομικής προστασίας».
- Η Υ.Α. 31245/93 ΥΠΕΧΩΔΕ «Συστάσεις για κατεδαφίσεις κτιρίων».
- Το Π.Δ. 77/93(ΦΕΚ 34A) «Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 307/86 (ΦΕΚ 135A) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία το υ Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 377/93(ΦΕΚ 160A) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις Οδηγίες 89/392 ΕΟΚ και 91/368 ΕΟΚ σχετικά με τις μηχανές».
- Η Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/93(ΦΕΚ 546B) «Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών».
- Το Π.Δ. 395/94(ΦΕΚ 220A) «Ελάχιστες προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ».

- Το Π.Δ. 396/94(ΦΕΚ 220Α) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/656/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 397/94(ΦΕΚ 221Α) «Ελάχιστες απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας για τον χειρωνακτικό χειρισμό φορτίων, όπου υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος βλάβης της ράχης και οσφυϊκής χώρας, σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/269/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 399/94(ΦΕΚ 221Α) «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/340/ΕΟΚ».
- Ο Ν. 2224/94(ΦΕΚ 112Α) «Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων απ αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις».
- Η Υ.Α. 378/94(ΦΕΚ 705Β) «Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».
- Το Π.Δ. 105/95(ΦΕΚ 67Α) «Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφαλείας ή και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/58/ΕΟΚ».
- Η Κ.Υ.Α. 5905/Φ15/839/95(ΦΕΚ 611Β)
- Η Κ.Υ.Α. 8243/1113/91
- ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/1993
- Η Κ.Υ.Α. αρ.οικ.Β.5261/190/97
- Η Κ.Υ.Α. αρ.οικ.16289/330/99
- Η Κ.Υ.Α. αρ.οικ.15085/593/03
- Η Κ.Υ.Α. αρ.Δ13ε/4800/03
- Η Κ.Υ.Α. αρ.8881/94
- Η Υ.Α. 3131.1/20/95/95
- Η Υ.Α. αρ.πρ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/502/03
- Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 38935/95
- Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ.ΕΡΓ. 130329/03.07.95,
- Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ.ΕΡΓ 140120/89/ΚΥΑΕ
- Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ.ΕΡΓ 130427/90/ΔΣΕ
- Το Π.Δ. 6/95(ΦΕΚ 6Α) «Διορθώσεις σφαλμάτων στα Π.Δ. 395/94(ΦΕΚ 220Α), 396/94(ΦΕΚ 220Α), 397/94(221Α), 398/94(ΦΕΚ 221Α), 399/94(ΦΕΚ 221Α)».
- Το Π.Δ. 16/96(ΦΕΚ 10Α) «Ελάχιστες προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας, σε συμμόρφωση με την οδηγία 85/564/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 305/96(ΦΕΚ 212Α) «Ελάχιστες προδιαγραφές που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια έργων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 18/96
- Το Π.Δ. της 22-12-33
- Το Π.Δ. 216/78
- Το Π.Δ. 70/90
- Το Π.Δ. 499/91
- Το Π.Δ. 397/94
- Το ΠΔ 845/96
- Το Π.Δ. 88/99
- Το Π.Δ. 89/99
- Το Π.Δ. 90/99
- Το Π.Δ. 127/00
- Το Π.Δ. 304/00
- Το Π.Δ. 338/01
- Το Π.Δ. 339/01



- Το Π.Δ. 43/03
- Το Π.Δ. 155/04
- Το Π.Δ. 176/05
- Το Π.Δ. 149/06
- Το Π.Δ. 186/95
- Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 52206/97
- Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 130159/97
- Το Π.Δ. 175/97(ΦΕΚ 150Α)
- Το Π.Δ. 62/98(ΦΕΚ 67Α) «Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 159/99(ΦΕΚ 157Α) «Ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων-τροποποίηση του Π.Δ. 17/96».
- Το Π.Δ. 219/00(ΦΕΚ 190Α) «Μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που αποσπώνται για την εκτέλεση προσωρινής εργασίας στο έδαφος της Ελλάδας, στο πλαίσιο διεθνικής παροχής υπηρεσιών».
- Η Απόφ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/177 της 2/14.3.2001(ΦΕΚ 266Β) «Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά την μελέτη έργου».
- Η Απόφ. ΔΕΕΠ/ΟΙΚ/85 της 14.5/1.6.2001(ΦΕΚ 686Β) «Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλλου ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής ή / και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο».
- Η Πυροσβεστική διάταξη 7, απόφαση 7568.Φ.700.1/96 Δ13Ε/5933/3-8-1999
- ΚΜΛΕ (Απ. Υπ. Εν. Φυσ. Πόρων ΙΙ-5η/Φ/17402/84 ΦΕΚ 931/Β/31.12.84)
- Το ΦΕΚ 57/Α/99
- Το ΦΕΚ 47/Α/78
- Το ΦΕΚ 94/Α/99
- Το ΦΕΚ 111/Α/00
- Το ΦΕΚ 227/Α/01
- Το ΦΕΚ 44/Α/03
- Το ΦΕΚ 121/Α/04
- Το ΦΕΚ 227/Α/05
- Το ΦΕΚ 159/Α/06
- Το ΦΕΚ 97/Α/95
- Το ΦΕΚ 138/Β/91
- Το ΦΕΚ 187/Β/93
- Το ΦΕΚ 765/Β/93
- Το ΦΕΚ 113/Β/97
- Το ΦΕΚ 987/Β/99
- Το ΦΕΚ 1186/Β/03
- Το ΦΕΚ 708/Β/03
- Το ΦΕΚ 450/Β/94
- Το ΦΕΚ 451/Β/93
- Το ΦΕΚ 978/Β/95
- Το ΦΕΚ 155/Β/96
- Το ΦΕΚ 946/Β/03
- ΕΤΕΠ 02-02-01-00: Γενικές εκσκαφές οδοποιίας και υδραυλικών έργων
- ΕΤΕΠ 05-03-03-00 "Στρώσεις οδοστρωμάτων από ασύνδετα αδρανή υλικά"
- ΕΤΕΠ 02-07-05-00 "Επένδυση πρανών - πλήρωση νησίδων με φυτική γη"
- ΕΤΕΠ 02-01-01-00 "Καθαρισμός, εκχέρσωση και κατεδαφίσεις στη ζώνη εκτέλεσης των εργασιών"

- ΕΤΕΠ 02-01-02-00 "Αφαίρεση επιφανειακού στρώματος εδαφικού υλικού"
- ΕΤΕΠ 02-04-00-00 "Εκσκαφές θεμελίων τεχνικών έργων"
- ΕΤΕΠ 02-07-01-00 "Κατασκευή επιχωμάτων με κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών ή δανειοθαλάμων"
- ΕΤΕΠ 15-02-01-01 "Καθαιρέσεις στοιχείων οπλισμένου σκυροδέματος με μηχανικά μέσα"
- ΕΤΕΠ 15-03-03-00 "Καθαιρέσεις πλακών από σκυρόδεμα επί εδάφους"
- ΕΤΕΠ 15-02-02-02 "Καθαιρέσεις μεταλλικών κατασκευών με θερμικές μεθόδους"
- ΕΤΕΠ 01-01-01-00 " Παραγωγή και μεταφορά σκυροδέματος"
- ΕΤΕΠ 01-01-02-00 " Διάστρωση και συμπύκνωση σκυροδέματος"
- ΕΤΕΠ 01-01-03-00 "Συντήρηση σκυροδέματος"
- ΕΤΕΠ 01-01-04-00 " Εργοταξιακά συγκροτήματα παραγωγής σκυροδέματος"
- ΕΤΕΠ 01-01-05-00 "Δομητική συμπύκνωση σκυροδέματος"
- ΕΤΕΠ 01-01-07-00 "Σκυροδετήσεις ογκωδών κατασκευών"
- ΕΤΕΠ 01-03-00-00 "Ίκριώματα"
- ΕΤΕΠ 01-04-00-00 "Καλούπια κατασκευών από σκυρόδεμα (τύποι)"
- ΕΤΕΠ 01-05-00-00 "Διαμόρφωση τελικών επιφανειών σε έγχυτο σκυρόδεμα χωρίς χρήση επιχρισμάτων
- ΕΤΕΠ 05-02-01-00 "Κράσπεδα, ρείθρα και τάφροι ομβρίων καταστρώματος οδών επενδεδυμένες με σκυρόδεμα"
- ΕΤΕΠ 01-02-01-00 "Χαλύβδινος οπλισμός σκυροδεμάτων"
- ΕΤΕΠ 05-02-02-00 "Πλακοστρώσεις - λιθοστρώσεις πεζοδρομίων και πλατειών"
- ΕΤΕΠ 03-07-03-00 "Επιστρώσεις με φυσικούς λίθους"
- ΕΤΕΠ 03-08-07-01 "Μονοί και πολλαπλοί εν επαφή υαλοπίνακες"
- ΕΤΕΠ 03-08-01-00 "Ξύλινα κουφώματα"
- ΕΤΕΠ 03-08-02-00 "Σιδηρά κουφώματα"
- Επίσης λήφθηκαν οι υπόψη οι γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας όπως αυτές περιγράφονται στην παρ. 7 του άρθρου 7 του ΠΔ 17/96 [ΦΕΚ 11Α «Εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων, σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ»], οι κυριότερες των οποίων είναι:
  - αποφυγή των κινδύνων
  - εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν
  - προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας, την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας κ.α.
  - αντικατάσταση του επικίνδυνου από το μη επικίνδυνο ή το ολιγότερο επικίνδυνο
  - προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα συνεκτικό σύνολο που να ενσωματώνει στην πρόληψη την τεχνική, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία.
  - καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους
  - προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας
  - προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις
  - παροχή των κατάλληλων οδηγιών στους εργαζόμενους.

Το παρόν σχέδιο ασφάλειας και υγείας, θα αναπροσαρμόζεται με ευθύνη του αναδόχου του έργου σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που θα επέλθουν (όπως ορίζεται στην παρ. 9 του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96) Κατά την εκτέλεση του έργου θα τηρείται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου ολόκληρου του έργου (παρ. 10 του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96).

Αντικειμενικός σκοπός του Αναδόχου θα είναι να ολοκληρώσει το έργο χωρίς ατυχήματα ή επιπτώσεις στην υγεία κανενός. Σε συνεργασία με τους υπεργολάβους και τους επιβλέποντες μηχανικούς επί τόπου του έργου για εργασίες οδοποιίας, ηλεκτρολογικές και φυτοτεχνικές, θα



διασφαλίσει ότι θα γίνουν προβλέψεις για να επισημανθούν οι πιθανοί κίνδυνοι, οι οποίοι πιθανόν να εμφανιστούν κατά την διάρκεια των εργασιών και συγχρόνως θα λάβει μέτρα για την απαλοιφή ή την ελαχιστοποίηση αυτών σε ένα αποδεκτό επίπεδο. Σε συνεργασία με τους εργαζόμενους ο Ανάδοχος θα καθιερώσει μεθόδους αποφυγής ατυχημάτων. Τα μέλη του προσωπικού που θα προσλαμβάνει ο Ανάδοχος θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί προ της ανάληψης των εργασιακών τους καθηκόντων ώστε να αποφευχθούν οποιεσδήποτε ενέργειες που ίσως θέσουν σε κίνδυνο τα ίδια ή τρίτους.

Κάθε εργαζόμενος πριν γίνει δεκτός στο εργοτάξιο, πρέπει να παρακολουθήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα δοθεί από τον Τεχνικό Ασφαλείας του έργου κατά την διάρκεια του οποίου θα γνωστοποιηθούν οι κανόνες ασφάλειας.

Συγχρόνως θα υπάρχει διαθέσιμο στο εργοτάξιο το παρόν έγγραφο Σ.Α.Υ. με τους κανόνες ασφαλείας, που θα πρέπει να τηρούνται στο εργοτάξιο.

Όταν πρόκειται να εκτελεστεί μία συγκεκριμένη εργασία με ειδικές απαιτήσεις, ο εργοταξιάρχης θα συγκαλεί σύσκεψη στην οποία θα συμμετέχει όλο το κύριο προσωπικό του έργου, ώστε να ενημερωθεί σχετικά με τα προβλήματα περί ασφάλειας.

Ο τεχνικός ασφάλειας θα εκτελεί περιοδικούς ελέγχους ώστε να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις ρυθμίσεις περί ασφαλείας. Αν ο τεχνικός ασφαλείας παρατηρήσει οποιαδήποτε μη συμμόρφωση, θα συγκληθεί σύσκεψη με την παρουσία όλων των μελών που εμπλέκονται. Το αντικείμενο της σύσκεψης θα είναι η εξέταση της μη συμμόρφωσης και η απόφαση για την διορθωτική ενέργεια που πρέπει να πραγματοποιηθεί. Ακολούθως αν ο τεχνικός ασφαλείας διαπιστώσει κατόπιν επιθεώρησης ότι οι διορθωτικές ενέργειες δεν έχουν πραγματοποιηθεί πρέπει να το αναφέρει άμεσα στον Ανάδοχο του έργου.

Από τον Ανάδοχο θα ορισθεί η ημερομηνία μιας τουλάχιστον μηνιαίας σύσκεψης για θέματα ασφαλείας σύμφωνα με το Π.Δ. 17/96 άρθρο ΙΙ, στην οποία σύσκεψη θα συμμετέχουν όλοι οι εργαζόμενοι κατά τομείς, οι οποίοι θα κάνουν ενυπόγραφα τις παρατηρήσεις τους σε θέματα ασφαλείας. Τα θέματα της σύσκεψης θα καθορίζονται από τον τεχνικό ασφαλείας με την σύμφωνη γνώμη του εργοταξιάρχη.

Όταν διαπιστωθεί μία μη συμμόρφωση ως προς την ασφάλεια ο τεχνικός ασφαλείας περιγράφει την διαπιστωμένη κατάσταση και δίνει γραπτά τις απαιτούμενες εντολές σχετικά με τις διορθωτικές ενέργειες που πρέπει να εκτελεστούν. Ο παραλήπτης της προαναφερόμενης εντολής πρέπει να υλοποιήσει εντός καθορισμένου χρόνου τις υποδεικνυόμενες διορθωτικές ενέργειες. Ακολούθως ο τεχνικός ασφαλείας θα επιθεωρήσει και θα επιβεβαιώσει ότι έχει γίνει η διορθωτική ενέργεια. Τυχόν μη συμμόρφωση του υπευθύνου έχει σαν αποτέλεσμα την άμεση σύνταξη αναφοράς μη συμμόρφωσης από τον τεχνικό ασφαλείας προς τον Ανάδοχο του έργου.

Σε περίπτωση ατυχήματος αυτό πρέπει να αναφερθεί αμέσως στον τεχνικό ασφαλείας. Η κοινοποίηση πρέπει να γίνει την ίδια την ημέρα του ατυχήματος, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

Καθ' όλη την διάρκεια του έργου, ο τεχνικός ασφαλείας πρέπει να είναι ενήμερος σχετικά με την συνολική εργασία που έχει εκτελεστεί και το συνολικό αριθμό των ατυχημάτων που συνέβησαν και τις ώρες εργασίας που χάθηκαν. Στο τέλος κάθε έτους ο τεχνικός ασφαλείας θα συντάσσει μία στατιστική ετήσια αναφορά σχετικά με τα ατυχήματα που συνέβησαν στο έργο κατά το διανυθέν έτος. Ο Ανάδοχος θα λαμβάνει ένα αντίγραφο της προαναφερόμενης αναφοράς.

Όλα τα έγγραφα σχετικά με θέματα ασφαλείας αρχειοθετούνται, όλα τα ατυχήματα εξετάζονται και αναλύονται και υποβάλλεται αναφορά στον Ανάδοχο για περαιτέρω μελέτη πρόληψης και λήψη αποφάσεων.

## **1 ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΥ**

Αφορά στην κατασκευή Δημοτικού κλειστού Γυμναστηρίου σε εκτός σχεδίου περιοχή στη ΔΚ Χορτιάτη.

## **2 ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

### **Εισαγωγή**

Κατασκευή Δημοτικού κλειστού Γυμναστηρίου σε εκτός σχεδίου περιοχή στη ΔΚ Χορτιάτη.

Στις εργασίες που θα εκτελεστούν για την ολοκλήρωση και την ασφαλή λειτουργία του έργου συμπεριλαμβάνονται οι εξής:

#### **Κατηγορία Α - Προεργασίες**

- Γενικές εκσκαφές
- Εκσκαφές θεμελίων και τάφρων με ή χωρίς τη χρήση μηχανικών
- Φορτοεκφόρτωση - μεταφορά προϊόντων εκσκαφών με μηχανικά μέσα
- Επιχώσεις
- Ικριώματα - Επενδύσεις ικριωμάτων

#### **Κατηγορία Β - Κατασκευές από σκυρόδεμα - Οπλισμοί**

- Προμήθεια, μεταφορά επί τόπου, διάστρωση και συμπύκνωση σκυροδέματος
- Ξυλότυποι χυτών τοίχων και λοιπών κατασκευών
- Τοποθέτηση χαλύβδινων οπλισμών και δομικών πλεγμάτων
- Πλήρωση διακένων και κενών αρμών
- Αμμοβολή σιδηρών οπλισμών

#### **Κατηγορία Γ - Τοιχοποιίες**

- Κατασκευή οπτοπλινθοδομών – χωρισμάτων

#### **Κατηγορία Δ - Ξυλουργικά**

- Κατασκευή δαπέδων και οροφών
- Επενδύσεις προστασίας μόνωσης
- Τοποθέτηση θυρόφυλλων
- Τοποθέτηση ερμαρίων
- Κατασκευή ψευδοροφών
- 

#### **Κατηγορία Ε - Μεταλλουργικά**

- Μεταλλικοί σκελετοί ψευδοροφών και ανάρτησης ψευδοροφών
- Κάσρες ανάρτησης θυροφυλλών
- Κιγκλιδώματα
- Θύρες
- Υαλοστάσια από διατομές αλουμινίου
- Μεταλλική στέγη

#### **Κατηγορία ΣΤ - Υαλουργικά**

- Τοποθέτηση υαλοπινάκων σε κουφώματα

#### **Κατηγορία Ζ - Καλύψεις - Επικαλύψεις**

- Επιχρίσματα
- Επικαλύψεις, πλήρωση και σφράγιση αρμών διαστολής
- Επιστεγάσεις
- Λάξευση επιφανειών
- Επιστρώσεις δαπέδων
- Επενδύσεις με πλακίδια
- Επενδύσεις σε Κατώφλια, ποδιές παραθύρων και βαθμίδες με πλάκες μαρμάρου
- Επιστρώσεις με στεγανωτικά υλικά

- Χρωματισμοί - επαλείψεις - βερνικώματα
- Γραμμογράφηση χώρων στάθμευσης
- Τοποθέτηση μονώσεων

#### Κατηγορία Η - Οδοποιία

- Κατασκευή ρείθρων, τάφρων κ.λπ.
- Κράσπεδα από σκυρόδεμα
- Υπόβαση και βάση οδοστρωμάτων
- Ασφαλτικές στρώσεις
- Πλήρωση νησίδων με φυτική γη

#### Κατηγορία Θ - Η/Μ

- Εγκαταστάσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης - Όμβρια
- Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
- Τηλεφωνική, μεγαφωνική και τηλεοπτικές εγκαταστάσεις
- Εγκαταστάσεις συστημάτων ασφαλείας
- Ηλεκτρικά ρολόγια
- Κεντρικό σύστημα ελέγχου
- Τοποθέτηση αλεξικέραυνου
- Εγκαταστάσεις μέτρων πυροπροστασίας
- Εγκαταστάσεις μονάδων θέρμανσης, αερισμού και κλιματισμού

#### ΑΚΡΙΒΗΣ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το έργο βρίσκεται σε εκτός σχεδίου περιοχή στη ΔΚ Χορτιάτη.

#### 3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Όνοματεπώνυμο	Διεύθυνση
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ	Φιλίππου 52 & Θερμοπυλών, Πυλαία

#### 4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΑΥ

Χ. ΜΑΡΑΒΕΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝ. Ι.Κ.Ε.

Διεύθυνση: ΜΕΤΣΟΒΟΥ 11, ΤΚ 106 82, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 210 - 8223402, 8842905,  
FAX: 210 - 8822685, e-mail: info@maraveas.gr, http:// www.maraveas.gr

#### ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

- Δίκτυα πόσιμου νερού  
Ο κίνδυνος συνίσταται κατά την γενική εκσκαφή όπου υπάρχουν παροχές ύδρευσης σε μικρό βάθος.  
Η αντιμετώπιση των βλαβών θα γίνεται σε άμεση συνεννόηση με το τμήμα βλαβών της Δ.Ε.Υ.Α.Α. για την άμεση αποκατάσταση της βλάβης.
- Ηλεκτρικά δίκτυα (υψηλής / μέσης / χαμηλής τάσης)  
Ο κίνδυνος συνίσταται κατά τη διάρκεια των γενικών εκσκαφών όπου υπάρχουν υπόγεια ηλεκτρικά δίκτυα. Πριν την έναρξη των εργασιών θα γίνεται επισήμανση των θέσεων των δικτύων επί τόπου σύμφωνα με τα σχέδια που επισυνάπτονται και έχουν ενημερωθεί από τη Δ.Ε.Η.
- Δίκτυα ομβρίων



Ο κίνδυνος συνίσταται κατά τη διάρκεια των γενικών εκσκαφών.

Η αντιμετώπιση των βλαβών θα γίνεται σε άμεση συνεννόηση με το τμήμα βλαβών της Δ.Ε.Υ.Α.Α. για την άμεση αποκατάσταση της βλάβης.

## **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ**

### Δίοδοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας.

Η προσπέλαση στο εργοτάξιο και η πρόσβαση στις θέσεις εργασίας θα γίνει απ' ευθείας από δρόμους της Δ/Κ Χορτιάτη.

### Σήμανση.

Στις θέσεις λειτουργίας μηχανημάτων θα τοποθετηθεί κατάλληλη σήμανση. Επίσης θα σημειθούν οι θέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος πτώσης εντός της εκσκαφής.

### Μηχανήματα εργοταξίων.

- Οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφάλειας όλων των μηχανημάτων, συσκευών και εργαλείων πρέπει να είναι στην Ελληνική γλώσσα. Στην Ελληνική γλώσσα επίσης πρέπει να υπάρχουν οδηγίες λειτουργίας συντήρησης και ασφάλειας (άρθρο 45, ΠΔ 1073/81).
- Όλα τα μηχανήματα πρέπει να έχουν τα κατάλληλα πιστοποιητικά και σήμανση που προβλέπονται από τη νομοθεσία και να διαθέτουν:
  - ηλεκτρική συσκευή ακουστικών σημάτων,
  - προβολείς για εμπρόσθια και οπίσθια κίνηση,
  - φρένα και χειρόφρενα,
  - φανούς ουράς,
  - σιγαστήρες,
  - προειδοποιητική σήμανση (άρθρο 9, παράρτημα Ι ΠΔ 105/95).
- Ο χειρισμός των μηχανημάτων πρέπει να διενεργείται μόνον από άτομα άνω των 18 ετών που έχουν επαρκή εμπειρία και άδεια χειριστού εφ' όσον αυτή απαιτείται (άρθρο 46, ΠΔ 1073/81).
- Προ της ενάρξεως οποιαδήποτε εργασίας επισκευής, συντήρησης, καθαρισμού ή ρυθμίσεως πρέπει τα μηχανήματα να ακινητούν, η δε ακινησία τους εξασφαλίζεται δια μανδάλωσης. Επίσης θα καταβιβάζονται ιστοί, κάδοι φόρτωσης και λοιπά κινητά μέρη (άρθρο 48, ΠΔ 1073/81).
- Όταν το μηχάνημα τελειώσει την εργασία της ημέρας αφήνεται εντελώς ακινητοποιημένο και χωρίς φορτίο (άρθρο 50, ΠΔ 1073/81).
- Η κίνηση και λειτουργία των μηχανημάτων γίνεται μακράν είτε καθ' ύψος είτε περιμετρικά ηλεκτροφόρων αγωγών ασχέτου τάσεως. Σε αντίθετη περίπτωση λαμβάνονται πρόσθετα ειδικά μέτρα ασφαλείας (άρθρο 78, ΠΔ 1073/81).
- Τα ανυψωτικά μηχανήματα πρέπει να φέρουν μεταλλική πινακίδα στην οποία ν' αναγράφεται η επωνυμία του κατασκευαστή και πλήρη τεχνικά στοιχεία στην Ελληνική γλώσσα (άρθρο 52, ΠΔ 1073/81).
- Κοντά στο χειριστήριο των ανυψωτικών μηχανημάτων πρέπει να υπάρχουν πινακίδες που να γράφουν τα διάφορα όρια ασφαλείας του μηχανήματος, όπως μέγιστο φορτίο, κλίση της κεραίας, αντίβαρο κ.λπ. (άρθρο 53, ΠΔ 1073/81).
- Τα ανυψωτικά μηχανήματα τοποθετούνται σε θέσεις τέτοιες ώστε όλα τα κινητά ή ακίνητα μέρη τους να βρίσκονται μακράν ηλεκτροφόρων αγωγών ασχέτου τάσεως (άρθρο 56, ΠΔ 1073/81).
- Τα ανυψωτικά μηχανήματα κινητά ή σταθερά τοποθετούνται επί επιφανείας στηρίξεως επαρκούς αντοχής. Η ευστάθεια τους πρέπει να εξασφαλίζεται διαρκώς (άρθρο 54, ΠΔ 1073/81).
- Ο χώρος λειτουργίας τους απομονώνεται δια καταλλήλων περιφραγμάτων (άρθρο 55, ΠΔ 1073/81).
- Στα κινητά μέρη τους (ιμάντες κλπ) τοποθετούνται προφυλακτήρες. Γίνεται τακτικός έλεγχος σχοινίων, συρματοσχοινίων, ράουλων, συνδέσμων, τροχαλιών, τυμπάνων βαρούλκων.αράνων, αγκίστρων, κ.λπ. (άρθρο 60, ΠΔ 1073/81).
- Η εγκατάσταση, ο έλεγχος και η συντήρηση του συνόλου των στοιχείων των ανυψωτικών μηχανημάτων εκτελείται από έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό. Ο χειριστής πρέπει να έχει εκπαιδευτεί επαρκώς στη χρήση τους και να γνωρίζει τους κινδύνους που προέρχονται απ' αυτήν. Ο χειριστής κατά τη διάρκεια λειτουργίας των ανυψωτικών μηχανημάτων ευρίσκεται σε θέση εκ της οποίας έχει πλήρη ορατότητα και εποπτεία φορτώσεως και εκφορτώσεως και της

όλης διαδρομής των. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει πλήρης ορατότητα, τοποθετείται έτερος εργαζόμενος για να κατευθύνει με σήματα τους χειρισμούς (άρθρο 64, ΠΔ 1073/81).

- Δεν πρέπει να εγκαταλείπεται το μηχάνημα με φορτίο ανυψωμένο ή αιωρούμενο (άρθρο 66, ΠΔ 1073/81).
- Απαγορεύεται η μεταφορά ανθρώπου δια μηχανημάτων και οχημάτων που δεν προορίζονται για το σκοπό αυτό (άρθρο 39, ΠΔ 1073/81).
- Ο έλεγχος των ανυψωτικών μηχανημάτων πραγματοποιείται τουλάχιστον μια φορά το έτος και οπωσδήποτε προ της ενάρξεως εργασιών μετά από κάθε νέα εγκατάσταση (άρθρο 67, ΠΔ 1073/81).
- Τα ειδικά κιβώτια που χρησιμοποιούνται για την ανύψωση υλικών, πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της εργασίας και να είναι κατασκευασμένα από ανθεκτικά υλικά. Κατά τη φόρτωση τους δεν πρέπει το φορτίο να εξέρχεται των χείλεων του κιβωτίου. Τα υλικά πρέπει να είναι τοποθετημένα με επιμέλεια και τάξη, ώστε να αποφεύγεται η μετατόπιση του κέντρου βάρους των κατά την ανύψωση (άρθρο 59, ΠΔ 1073/81).
- Τα κινητά ανυψωτικά μηχανήματα (γερανοί) καθώς και τα αυτοκίνητα μηχανήματα εκχύσεως δια πίεσεως έτοιμου σκυροδέματος και κονιαμάτων (αντλίες) στηρίζονται κατά το δυνατό σε οριζόντια θέση αφού εξομαλυνθούν οι τυχόν υπάρχουσες ανωμαλίες του εδάφους. Τοποθετούνται σε θέσεις που επιτρέπουν το ελεύθερο άνοιγμα των βραχιόνων (ποδαρικών) στήριξης ώστε η σταθεροποίησή τους να γίνεται ασφαλώς. Στις περιπτώσεις που η αντοχή του εδάφους και της επιφάνειας στήριξης των πελμάτων δεν είναι επαρκής τοποθετείται κατάλληλο υπόβαθρο προς επαρκή αύξηση της επιφάνειας στήριξης των (άρθρο 72, ΠΔ 1073/81).
- Η τοποθέτηση των αυτοκινήτων αυτών πρέπει να γίνεται στον τυχόν, ελεύθερο εναέριων αγωγών, χώρο (άρθρο 73, ΠΔ 1073/81).
- Κατά τη διεξαγωγή της εργασίας εκχύσεως σκυροδέματος πρέπει να υπάρχει άμεση οπτική επαφή του χειριστού και του μεταφορέως (αυτός που κρατάει το ακροφύσιο της μπούμας της αντλίας). Άλλως πρέπει να παρευρίσκεται κουμανταδόρος για το συντονισμό των κινήσεων της αντλίας (άρθρο 74, ΠΔ 1073/81).
- Στους εργαζόμενους που ασχολούνται πλησίον μηχανημάτων που προκαλούν υπερβολικό θόρυβο, χορηγούνται μέσα ατομικής προστασίας της ακοής. (άρθρο 102, ΠΔ 1073/81).
- Ο χειρισμός μηχανημάτων πεπιεσμένου αέρα επιτρέπεται μόνον από υγιή άτομα μεγαλύτερα των 18 ετών (άρθρο 51, ΠΔ 1073/81).
- Τα ηλεκτροκίνητα μηχανήματα ακόμη και τα ηλεκτροκίνητα φορητά εργαλεία ελέγχονται πριν τη χρήση τους και ιδιαίτερα ως προς την κατάσταση μόνωσης των καλωδίων τροφοδοσίας και να έχουν απαραίτητως καλή γείωση (άρθρο 47 και 49, ΠΔ 1073/81).
- Ο ανάδοχος μεριμνά έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση βλάβης του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού να διαθέτει τα μέσα της άμεσης επισκευής ή και αντικατάστασής του με εφεδρικό εξοπλισμό έτσι ώστε πάντοτε να αποφεύγετε οποιαδήποτε καθυστέρηση ολοκλήρωσης των φάσεων του έργου σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

#### Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις - Φωτισμός

- Οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του εργοταξίου θα ακολουθούν τις διατάξεις του ισχύοντος «Κανονισμού Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων» (άρθρο 75, 1073/81).
- Όλες οι ΗΜ εργασίες θα εκτελούνται αποκλειστικά από προσωπικό που κατέχει την ανάλογη άδεια εγκαταστάτου.
- Όλα τα χρησιμοποιούμενα υλικά των ΗΜ εγκαταστάσεων θα είναι κατάλληλα για την προβλεπόμενη χρήση και θα έχουν την ανάλογη άδεια - πιστοποίησης τύπου που απαιτείται κατά περίπτωση από αρμόδιο όργανο της Ε.Ε.
- Η συντήρηση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του εργοταξίου πραγματοποιείται μόνον από εξουσιοδοτημένο υπεύθυνο Αδειούχο Ηλεκτροτεχνίτη (άρθρο 76, 1073/81).
- Οι ηλεκτρικοί πίνακες διανομής και τροφοδοσίας πρέπει να είναι μεταλλικοί ή πλαστικοί στεγανού τύπου και πρέπει να έχουν δυνατότητα ασφαλίσεως (κλειδώματος). Οι πίνακες αυτοί γειώνονται καταλλήλως με μόνιμη σταθερή εγκατάσταση γείωσης. Τα κλειδιά των πινάκων αυτών φυλάσσονται υπό υπευθύνου προσώπου. Οι πίνακες αυτοί πρέπει να φέρουν αυτόματο προστατευτικό διακόπτη διαφυγής (διαφορικής προστασίας-αντιηλεκτροπληξιακός αυτόματος) η λειτουργία του οποίου ελέγχεται καθημερινώς (άρθρο 77, 1073/81).
- Οι φορητές λυχνίες (μπαλαντέζες) πρέπει να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση και να τροφοδοτούνται με ηλεκτρικό ρεύμα, χαμηλής τάσης μέχρι 42 volt, μέσω ειδικού μετασχηματισμού (άρθρο 80, 1073/81).



- Κατά τη χρήση φορητών ηλεκτρικών συσκευών, κινητών προβολέων και μηχανημάτων που λειτουργούν με ηλεκτρικό ρεύμα, τάσεως 220/380 volt πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα:
  - Τα καλώδια τροφοδοσίας να ακολουθούν διαδρομές στις οποίες δεν δημιουργούνται κίνδυνοι από συνήθεις διακινήσεις προσωπικού, οχημάτων, υλικών, κ.λπ.
  - Οι διαδρομές και οι θέσεις των καλωδίων πρέπει να επισημαίνονται.
  - Κατά την εγκατάσταση καλωδίων τροφοδοσίας επί δαπέδων, τα δάπεδα πρέπει να είναι ελεύθερα από χαλίκια και άλλα αιχμηρά αντικείμενα, λάδια, πετρελαιοειδή κ.ά. εύφλεκτα υλικά.
  - Στις θέσεις συνήθους διέλευσης οχημάτων - μηχανημάτων τα διερχόμενα καλώδια τροφοδοσίας τοποθετούνται εντός ειδικών προστατευτικών δαπέδων επικαλύψεως.
  - Οι ρευματολήπτες και ρευματοδότες πρέπει να είναι στεγανού τύπου.
  - Η όλη εγκατάσταση και τα καλώδια τροφοδοσίας πρέπει να περιλαμβάνουν αγωγό γείωσης (άρθρο 81, 1073/81).

## **ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΞ ΤΟΥ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ**

### Δίοδοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου.

Η διέλευση και παραμονή ατόμων στο χώρο του εργοταξίου απαγορεύεται εκτός από το εξουσιοδοτημένο για την κατασκευή προσωπικό του έργου. Ιδίως απαγορεύεται η παραμονή προσωπικού και τρίτων κοντά στα πρηνή των εκσκαφών.

### Έλεγχος κυκλοφορίας.

Θα υπάρχει έλεγχος της κυκλοφορίας όπου η ακανόνιστη κίνηση οχημάτων αποτελεί κίνδυνο για τους εργαζομένους. Αυτό συμπεριλαμβάνει οχήματα τροχαίας, σηματοδότες, πινακίδες, κώνους ρυθμίσεις κυκλοφορίας ή άλλες τεχνικές ή όργανα σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Κώνοι ή άλλα εξαρτήματα θα τοποθετούνται σε κανονικά διαστήματα στην άμεση περιοχή των εργασιών και σε θέση τέτοια ώστε να δίνουν επαρκή προειδοποίηση στους οδηγούς για να αποφεύγεται η ανάγκη απότομου φρεναρίσματος. Εργασίες ή εξοπλισμός που βρίσκονται στο δρόμο θα προστατεύονται με κατάλληλες πινακίδες, φώτα, φράγματα, ρυθμίσεις έναρξης κυκλοφορίας ή άλλους τρόπους. Τα όργανα ελέγχου θα τίθενται σε λειτουργία πριν την έναρξη των εργασιών και θα απομακρύνονται όταν δεν υπάρχει ανάγκη προστασίας.

Οι εργαζόμενοι ως ρυθμιστές κυκλοφορίας θα ασχολούνται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Όταν απαιτείται να περάσουν αυτοκίνητα σε περιοχές όπου υπάρχουν οχήματα εργασίας ή εξοπλισμός που ίσως φράζουν μερικώς ή ολικώς τον δρόμο.
- Όταν υπάρχει ανάγκη μονοδρόμησης στην περιοχή κατασκευής, όπου οι όγκοι κυκλοφορίας είναι μεγάλοι, ή οι ταχύτητες προσέγγισης είναι μεγάλες και δε χρησιμοποιείται σύστημα σηματοδότησης.
- Όταν δεν μπορεί να γίνει συντονισμός της κυκλοφορίας με το υπάρχον σύστημα κυκλοφορίας, όταν δεν επαρκεί το υπάρχον σύστημα σηματοδότησης για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας ή όταν υλικά που απαιτούνται για την κατασκευή του έργου ή κατασκευές προεξέχουν και παρεμποδίζουν την κυκλοφορία.
- Όταν εργαζόμενοι ή εξοπλισμός απασχολούνται στο ρεύμα κυκλοφορίας σε οποιαδήποτε θέση όπου επερχόμενα οχήματα δεν έχουν επαρκή προειδοποίηση.
- Για προστασία έκτακτης ανάγκης, όπου άλλα όργανα ρύθμισης κυκλοφορίας δεν είναι άμεσα διαθέσιμα.
- Σε κάθε περίπτωση όπου δεν παρέχεται επαρκής προστασία σε εργαζομένους, εξοπλισμός και κυκλοφορίας μέσω άλλων τρόπων ρύθμισης κυκλοφορίας.

Κάθε ρυθμιστής κυκλοφορίας θα είναι εφοδιασμένος και θα χρησιμοποιεί:

- κατάλληλη ένδυση με φωσφορίζουσα ταινία,
- κράνος με φωσφορίζουσα ταινία,
- τρόπο επικοινωνίας με άλλους ρυθμιστές κυκλοφορίας της ομάδας όπου δεν είναι αόρατοι μεταξύ τους,
- φακό κατά τη διάρκεια της νύχτας.

## **ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΥ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΧΡΗΣΤΩΝ**

Τα υλικά θα αποθηκεύονται στο ύπαιθρο σε επιλεγμένες θέσεις και τα άχρηστα θα απομακρύνονται με φορητά οχήματα. Τα άχρηστα αντικείμενα, υπολείμματα υλικών, φθαρμένα υλικά, κ.λπ. θα συλλέγονται σε ενοικιαζόμενο container. Το container θα απομακρύνεται κατά διαστήματα και θα αντικαθίσταται με άλλο κενό.

## **ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ**

Δεν προβλέπεται η χρήση επικινδύνων υλικών στο έργο.

## **ΔΙΕΥΘΕΤΣΗ ΧΩΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ**

Θα δημιουργηθούν στο εργοτάξιο αντίστοιχοι πρόχειροι χώροι, πριν την έναρξη των εργασιών, καθώς και αποθήκη υλικών και εργαλείων. Στο χώρο αυτό θα υπάρχει φορητό φαρμακείο με τα απαραίτητα είδη πρώτων βοηθειών και ψυγείο. Σε εμφανή θέση δίπλα στο φορητό φαρμακείο θα αναγράφονται η διεύθυνση και το τηλέφωνο του πλησιέστερου φαρμακείου και του Υποκαταστήματος του ΕΟΠΥΥ που καλύπτει την περιοχή.

## **ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΙΚΡΙΩΜΑΤΩΝ**

Εφόσον απαιτηθεί, θα χρησιμοποιηθούν μόνο μεταλλικές ή ξύλινες σκάλες, ικανές και ασφαλείς για το ύψος και το βάρος που θα απαιτηθεί. Τα πάσης φύσεως ικρίωματα θα ικανοποιούν τις διατάξεις των άρθρων 2 έως και 15 του ΠΔ 778/1980. Πριν από την έναρξη εργασιών επί ικριωμάτων ο υπεύθυνος του υπεργολάβου και ο επιβλέπων μηχανικός πρέπει από κοινού να ελέγξουν και να βεβαιώσουν γραπτώς (βλ. συνημμένο έντυπο) και εις διπλούν ότι τα ικρίωματα έχουν συναρμολογηθεί πλήρως και ότι πληρούν όλους τους σχετικούς ελληνικούς κανονισμούς. Το έντυπο αυτό πρέπει να υποβληθεί στον Υπεύθυνο του έργου και στο Συντονιστή Ασφαλείας. Ένα αντίγραφο πρέπει να τηρείται στο εργοτάξιο, ώστε να είναι διαθέσιμο για τις ελεγκτικές αρχές και όλους όσους έχουν νόμιμο συμφέρον. Ο αναφερθείς έλεγχος πρέπει να καταχωρείται στο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας.

Με εξαίρεση τα ικρίωματα που προορίζονται αποκλειστικά για να υποβαστάζουν εργαζομένους (χωρίς απόθεση υλικών πλην των άμεσα χρησιμοποιούμενων), απαιτείται η σύνταξη στατικής μελέτης για όλα τα ικρίωματα. Αντίγραφο της μελέτης αυτής πρέπει να υποβληθεί στον Υπεύθυνο του έργου και στο Συντονιστή Ασφαλείας. Επίσης αντίγραφο πρέπει να φυλάσσεται και στο εργοτάξιο.

Σε περιπτώσεις εγκαταστάσεως ανυψωτικής μηχανής επί ικριώματος, ο κάθε υπεργολάβος είναι υπεύθυνος για τη μελέτη και ενίσχυση των στοιχείων του ικριώματος αναλόγως των επιβαλλομένων προσθέτων φορτίων.

Όλα τα ικρίωματα πρέπει να επιθεωρούνται σε εβδομαδιαία βάση και πριν από την εγκατάσταση εκάστου συνεργείου, από τον υπεργολάβο.

Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών, πρέπει να διακόπτονται οι εργασίες που επηρεάζονται άμεσα. Πριν από την επανάληψη των εργασιών τα ικρίωματα πρέπει να ελεγχθούν ως προς την αντοχή, σταθερότητα και ασφάλεια. Η επιθεώρηση αυτή πρέπει να γίνει από τον υπεργολάβο και τον επιβλέποντα μηχανικό της εταιρείας και να καταγραφεί στο ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας.



## ΤΜΗΜΑ Β

### ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο1 Προκαταρκτικές εργασίες	1.1 Προετοιμασία εργοταξίου
	1.2 Σηματοδότηση
	1.3 Τοπογραφικές εργασίες
	1.4 Ενημέρωση για ΟΚΩ
Ο2 Χωματοουργικές εργασίες	2.1 Εκσκαφές θεμελίων - τάφρων
	2.2 Σκυρόστρωση
	2.3 Φορτοεκφόρτωση και μεταφορά προϊόντων εκσκαφών
Ο3 Κατασκευές από σκυρόδεμα	3.1 Κατασκευή σιδηρών ικριωμάτων
	3.2 Κατασκευή ξυλοτύπων – τοποθέτηση οπλισμών
	3.3 Σκυροδετήσεις
Ο4 Μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές - Τοιχοδομές	4.1 Κατασκευή μεταλλικού σκελετού ψευδοροφών
	4.2 Κατασκευή κιγκλιδωμάτων, κλιμάκων, κ.λπ.
	4.3 Κατασκευή ψευδοροφών
	4.4 Κατασκευή χωρισμάτων
	4.5 Τοιχοδομές
Ο5 Επιχρίσματα - Χρωματισμοί	5.1 Κατασκευή επιχρισμάτων
	5.2 Επικαλύψεις και σφράγιση αρμών διαστολής
	5.3 Εξωτερικοί - εσωτερικοί χρωματισμοί
Ο6 Επενδύσεις - Επιστρώσεις - Οδοστρώματα	6.1 Επιστρώσεις δαπέδων
	6.2 Επενδύσεις τοίχων
	6.3 Τοποθέτηση γυψοσανίδων και μονώσεων
	6.4 Οδοστρώματα και ασφαλτικές στρώσεις
Ο7 Κουφώματα – Λοιπές εργασίες	7.1 Εξωτερικά – εσωτερικά κουφώματα και υαλοστάσια
	7.2 Κατασκευή και τοποθέτηση ερμαρίων
	7.3 Βερνίκωμα
	7.4 Γραμμογράφηση
Ο8 Η/Μ	8.1 Εγκατάσταση Η/Μ δικτύων
	8.2 Εγκατάσταση Η/Μ εξοπλισμού

### ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΘΕ ΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΦΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζουν κινδύνους που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την εκτέλεση του έργου.

#### Οδηγίες Σύνταξης

Η αξιολόγηση των “πηγών κινδύνου” γίνεται με τους αριθμούς 1, 2, 3, όπου αντίστοιχα εντοπίζεται πιθανή πηγή κινδύνου.

Ο αριθμός 3 (Υψηλός κίνδυνος) χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι:

- η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα κατά την εξεταζόμενη φάση / υποφάση του έργου,
- οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικίνδυνων καταστάσεων,
- ο κίνδυνος είναι πολύ σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να εμφανισθεί είναι περιορισμένη

Ο αριθμός 1 (Χαμηλός κίνδυνος) χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου:

- η πηγή κινδύνου εμφανίζεται περιοδικά ή με χρονικά διαλείποντα τρόπο,
- δεν συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης του κινδύνου,
- ο κίνδυνος δεν είναι σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να εμφανισθεί είναι μεγάλη.

Ο αριθμός 2 (Μέσος κίνδυνος) χαρακτηρίζει τις θεωρούμενες ως «ενδιάμεσες» των περιπτώσεων 1 και 3.











Κίνδυνοι	Πηγές Κινδύνων	Ομάδα 1				Ομάδα 2			Ομάδα 3			Ομάδα 4					Ομάδα 5			Ομάδα 6				Ομάδα 7				Ομ. 8	
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2
	<b>05000. Πτώσεις και μετατοπίσεις υλικών και αντικειμένων</b>																												
05100. Κτίσματα - φέρων οργανισμός	05101	Αστοχία. Γήρανση																											
	05102	Αστοχία. Στατική επιφόρτιση																											
	05103	Αστοχία. Φυσική δυναμική καταπόνηση																											
	05104	Αστοχία. Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση																											
	05105	Κατεδάφιση																											
	05106	Κατεδάφιση παρακειμένων																											
05200. Οικοδομικά στοιχεία	05201	Γήρανση πληρωτικών στοιχείων																											
	05202	Διαστολή – συστολή υλικών																											
	05203	Αποξήλωση δομικών στοιχείων																											
	05204	Αναρτημένα στοιχεία και εξαρτήματα																											
	05205	Φυσική δυναμική καταπόνηση																											
	05206	Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση																											
	05207	Κατεδάφιση																											
	05208	Αρμολόγηση / απαρμολόγηση προκατασκευασμένων στοιχείων																											
05300. Μεταφερόμε να υλικά - Εκφορτώσει ς	05301	Μεταφορικό μηχάνημα. Ακαταλληλότητα /ανεπάρκεια								1		1				1												1	
	05302	Μεταφορικό μηχάνημα. Βλάβη								1		1				1												1	
	05303	Μεταφορικό μηχάνημα. Υπερφόρτιση								1		1				1												1	
	05304	Απόκλιση μηχανήματος. Ανεπαρκής έδραση								1		1				1												1	
	05305	Ατελής / έκκεντρη φόρτωση								1		1				1												1	
	05306	Αστοχία συσκευασίας φορτίου																											
	05307	Πρόσκρουση φορτίου																											
	05308	Διακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους																											
	05309	Χειρωνακτική μεταφορά βαρέων φορτίων																											
	05310	Απόλυση χύδην υλικών. Υπερφόρτιση																											
	05311	Εργασία κάτω από σιλό																											
05400. Στοιβασμένα υλικά	05401	Υπερστοίβαση																											
	05402	Ανεπάρκεια πλευρικού περιορισμού σωρού																											
	05403	Ανορθολογική απόληψη																											
05500. Άλλη πηγή	05501																												
	05502																												
	05503																												









ΤΜΗΜΑ Γ

**ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

Επισημασμένοι Κόμβοι στον Πίνακα του τμήματος Β		Μέτρα που πρέπει να ληφθούν	
(1) Πηγές Κινδύνων	(2) Φάσεις Εργασιών	(3) Προβλεπόμενα από τη Νομοθεσία	(4) Συμπληρωματικά ή Ειδικά Μέτρα που ενέχουν ειδικούς κινδύνους
1201	Ο2.1 Ο2.3	ΠΔ 305/96 ΠΔ 1073/81 ΠΔ17/96	
1207	Ο2.1 Ο2.3 Ο4.2	ΠΔ 1073/81 άρθρα 7,10 ΠΔ 305/96 παράρτημα.ΙV, Β11, παρ. 10	
2101	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 8	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2102	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 8	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2103	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 8	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2104	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 8	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2105	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 8	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2106	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 14 κ ΠΔ 1073/81 άρθρα 45,46,47,48,50,85	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2107	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 14 κ ΠΔ 1073/81 άρθρα 45,46,47,48,50,85	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
2201	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 225/89 άρθρο 14	
2202	Ο2.1 Ο4.2	ΠΔ 225/89 άρθρο 14 ΠΔ 1073/81 άρθρο 12 ΠΔ305/96 ΙV Β11 παραγρ. 6	
2302	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 1078/81 Τμήμα ΙV άρθρα 45,46,47,48,50,51, ΠΔ 305/96 Παράρτημα Ιν Μέρος Β	
2303	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 1078/81 Τμήμα ΙV άρθρα 45,46,47,48,50,51, ΠΔ 305/96 Παράρτημα Ιν Μέρος Β	
2304	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο5.1 Ο5.3	ΠΔ 395/94 παράρτημα παραγρ. 2.8 , 2.11 , 14 ,15	
2305	Ο4.2 Ο5.1	ΠΔ 1073/81 άρθρο 73.2 ΠΔ 395/94 παράρτημα	
3101	Ο3.1	ΠΔ 305/96 ΠΔ 17/96 Υ.Α.οικ. 31245/1993	
3102	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο8.1	ΠΔ 305/96 ΠΔ1073/81 ΠΔ 778/80	



3104	Ο4.3	ΠΔ 305/96 ΠΔ1073/81 ΠΔ 778/80	
3201	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.3 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 1073/81 ΠΔ 778/80	
3204	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.3 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 1073/81 ΠΔ 778/80	
3301	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.3 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 ΠΔ 305/96 ΠΔ 778/80 Απ. 16440/Φ.10.4/445/1993	
3302	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.3 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 ΠΔ 305/96 ΠΔ 778/80 ΠΔ305/96 Απ. 16440/Φ.10.4/445/1993	
3303	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.3 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 ΠΔ 305/96 ΠΔ 778/80 ΠΔ305/96 Απ. 16440/Φ.10.4/445/1993	
3304	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.3 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 778/80 ΠΔ305/96 Απ. 16440/Φ.10.4/445/1993	
3305	Ο3.1 Ο3.3 Ο4.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο8.1 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 778/80 ΠΔ305/96 Απ. 16440/Φ.10.4/445/1993	
4206	Ο1.4 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 1073/81, ΠΔ 305/96	
4302	Ο4.3	ΠΔ 1073/81, ΠΔ 305/96	
4306	Ο3.1 Ο3.4	ΠΔ 1073/81, ΠΔ 305/96	
5203	Ο3.1 Ο3.3	ΠΔ 305/96 ΠΔ 17/96 Υ.Α. οικ. 31245/1993	
5208	Ο7.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 17/96 Υ.Α. οικ. 31245/1993	
5301	Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο4.4 Ο9.2	ΠΔ 225/89 άρθρο 14	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
5302	Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο4.4 Ο9.2	ΠΔ 225/89 άρθρο 14 , ΠΔ 1073/81 άρθρα 46,47,48	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
5303	Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο4.4 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VI, ΠΔ 225/89 άρθρο 14	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ.
5304	Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο4.4 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VI, ΠΔ 225/89 άρθρο 14	
5305	Ο2.3 Ο3.4 Ο4.2 Ο4.4 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VI, ΠΔ 225/89 άρθρο 14	Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλούς κυκλ. οχημ
5401	Ο3.4	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VI . ΠΔ 225/89 άρθρο 14	
5402	Ο3.4	ΠΔ 225/89 άρθρο 14	
5403	Ο3.4	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VI . ΠΔ 225/89 άρθρο 14	
6301	Ο5.1 Ο5.2	ΠΔ 305/96	

		ΠΔ 95/78 Απ. 7568 φ700.1 Πυρ.Διατ. 7/97	
6304	Ο5.1 Ο5.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 95/78 Απ. 7568 φ700.1 Πυρ.Διατ. 7/97	
7101	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο4.1 Ο4.2 Ο5.1	ΠΔ 1073/81 άρθρα 78 , 79 ΠΔ 305/96 παράρτημα IV , ΒII , παράγρ. 2	Τα κάθε είδους μηχανήματα του έργου, πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 2 μ. καθ' ύψος από το δίκτυο της ΔΕΗ. Η ίδια απόσταση πρέπει να τηρείται περιμετρικά των αγωγών για τα κινητά μέρη των μηχανημάτων.
7102	Ο2.1	ΠΔ 1073/81 Τμήμα V	
7103	Ο3.1 Ο4.3 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 17/96 Υ.Α. οικ. 31245/1993	
7104	Ο3.1 Ο4.3 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 17/96 Υ.Α. οικ. 31245/1993	
7202	Ο2.1 Ο4.1 Ο5.1 Ο5.2 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 1073/81 άρθρα 49 , 80 , 81 ΠΔ 395/94 κεφ. Γ παράρτημα παράγρ. 2.26	
9101	Ο4.1 Ο5.1 Ο5.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 395/94	
9201	Ο6.1	ΠΔ 305/96 ΠΔ 395/94	
10102	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.1 Ο3.2 Ο3.3 Ο3.4 Ο4.1 Ο5.1 Ο5.2 Ο5.3 Ο8.1 Ο8.2 Ο8.3 Ο8.4 Ο9.2	ΠΔ 396/94 άρθρα 3 , 4 και παράρτημα II παράγρ. 2 ΠΔ 85/91	
10103	Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.1 Ο3.2 Ο3.3 Ο3.4 Ο4.1 Ο5.3 Ο6.1 Ο6.3 Ο7.1 Ο7.2	ΠΔ 1073/81 άρθρο 30, ΠΔ 396/94 άρθρο 7 κ παρ. I I παρ. 4, ΠΔ 225/89 παρ. 22	
10104	Ο1.1 Ο1.2 Ο1.3 Ο1.4 Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.1 Ο3.2 Ο3.3 Ο3.4 Ο4.1 Ο4.2 Ο4.3 Ο5.1 Ο5.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο8.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 παρ IV Μέρος B, Τμ. I I παρ. 3	Αναστολή εργασιών σε περίπτωση παγετού
10105	Ο1.1 Ο1.2 Ο1.3 Ο1.4 Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.1 Ο3.2 Ο3.3 Ο3.4 Ο4.1 Ο4.2 Ο4.3 Ο5.1 Ο5.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο8.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 παρ IV Μέρος B, Τμ. I I παρ. 3	Σε περιπτώσεις καύσωνα να λαμβάνονται οργανωτικά και τεχνικά μέτρα (διαλείμματα ή/και παύση εργασίας, δροσεροί χώροι ανάπαυσης, παροχή δροσερού νερού, κ.α.).
10108	Ο1.1 Ο1.2 Ο1.3 Ο1.4 Ο2.1 Ο2.2 Ο2.3 Ο3.1 Ο3.2 Ο3.3 Ο3.4 Ο4.1 Ο4.2 Ο4.3 Ο4.4 Ο5.1 Ο5.2 Ο5.3 Ο6.1 Ο6.2 Ο6.3 Ο7.1 Ο7.2 Ο7.3 Ο8.1 Ο8.2 Ο8.3 Ο8.4 Ο8.5 Ο9.1 Ο9.2	ΠΔ 305/96 ΠΔ 396/94	
10205	Ο8.5	ΠΔ1073/81 ΠΔ 395/94 ΠΔ 396/94	



## ΤΜΗΜΑ Δ

### ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Οι εργαζόμενοι και ιδίως οι νεοπροσλαμβανόμενοι θα ενημερώνονται υπό του υπευθύνου του εργοταξίου για τους κινδύνους που ενδέχεται να παρουσιαστούν στη διάρκεια της εργασίας τους (άρθρο 112, ΠΔ 1073/81).
- Οι εργαζόμενοι πρέπει να συνεργάζονται μετά του εργοδότη τους για την εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας (άρθρο 114, παρ. 1, ΠΔ 1073/81).
- Δεν πρέπει να προξενούν βλάβες και να αφαιρούν τις προστατευτικές διατάξεις ασφαλείας (άρθρο 114, παρ.3, ΠΔ 1073/81).
- Πρέπει να εφαρμοστούν ασφαλείς μέθοδοι εργασίας, τόσο για τους ίδιους όσο και για τους άλλους εργαζόμενους (άρθρο 114, παρ.5, ΠΔ 1073/81).
- Η χρήση των μέσων ατομικής προστασίας που προτείνεται είναι υποχρεωτική για όλους τους εργαζόμενους και η χρήση κράνους για τους επισκέπτες (άρθρο 103 ΠΔ 1073/81 114, παρ.4, ΠΔ 1073/81).
- Η χρήση των ηλεκτρικών εργαλείων καθώς και των ανυψωτικών και άλλων μηχανημάτων θα γίνεται μόνο από έμπειρο προσωπικό (άρθρο 46, ΠΔ 1073/81).
- Οι σκάλες και οι διάδρομοι κυκλοφορίας θα είναι πάντα ελεύθεροι υλικών και εμποδίων (άρθρο 37, ΠΔ 1073/81).
- Σε περίπτωση παγετού ή μεγάλου ψύχους θα διακόπτονται οι εργασίες (άρθρο 21, παρ.5, ΠΔ 778/80).
- Σε περίπτωση καύσωνα θα αποφεύγεται η παρατεταμένη εργασία σε ακάλυπτο χώρο, θα γίνονται συχνά διαλείμματα, θα χορηγούνται καλύμματα κεφαλής καθώς και άφθονο δροσερό νερό. Σε περιπτώσεις υπερβολικού καύσωνα θα διακόπτονται οι εργασίες. Κατά τη διάρκεια της εργασίας, καθώς και στα διαλείμματα, απαγορεύεται η χρήση οιοπνευματωδών ποτών από τους εργαζόμενους (άρθρο 101, ΠΔ 1073/81).
- Καύσιμα υλικά πρέπει να φυλάσσονται σε κλειστά κουτιά σε ασφαλές μέρος (άρθρο 96, ΠΔ 1073/81).
- Υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή σκαλωσιών και προστατευτικών πρέπει να αποθηκεύονται χωριστά από τα άλλα υλικά (άρθρο 4, παρ.2, ΠΔ 778/80).
- Για τη διαρκή επίβλεψη και επιμέλεια της εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων ασφαλείας πρέπει να παρίσταται, ανελλιπώς καθ' όλη τη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας οι υπόχρεοι από το νόμο εργοδότες ή οι εκπρόσωποι αυτών (άρθρο 111, ΠΔ 1073/81).
- Οι εργολάβοι και υπεργολάβοι οφείλουν διαρκώς να καθοδηγούν τους εργαζόμενους περί των κατά φάση εργασίας απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας. Μεταξύ των άλλων, ιδιαίτερα για τους καθαρισμούς αντλιοστασίων, θα υπάρχει επιτόπου ένα ειδικευμένο άτομο που θα παρακολουθεί την εργασία για κάθε ενδεχόμενο (τραυματισμός κλπ). Πριν από την είσοδο των εργατών στη δεξαμενή θα προηγηθεί αερισμός και καθ' όλη τη διάρκεια του καθαρισμού. Οι εργάτες θα φοράνε ειδικές στολές και μάσκες, θα κατεβαίνουν με σκοινί και μετά το πέρας του καθαρισμού θα γίνεται γενική απολύμανση αυτών.
- Ο εργοδότης ή ο εκπρόσωπος του υποχρεούται μόλις συμβεί εργατικό ατύχημα, να μεριμνήσει για την άμεση παροχή Α' Βοηθειών εις τον παθόντα και για τη μεταφορά του στο πλησιέστερο φαρμακείο ή σταθμό Α' Βοηθειών ή Νοσοκομείο ή Κλινική. Οφείλει επίσης να ειδοποιεί αμελλητί την πλησιέστερη Αστυνομική Αρχή και να αναγγείλει το ατύχημα εντός 24 ωρών στο οικείο Τμήμα Τεχνικής Επιθεώρησης Εργασίας και να διατηρεί αμετάβλητα τα στοιχεία που χρησιμεύουν στην εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος (άρθρο 115, ΠΔ 1073/81).
- Ειδικά για τις περιπτώσεις ατυχημάτων με ηλεκτρικό ρεύμα, εφόσον διαπιστωθεί ανυπαρξία καρδιακού τόνου στο θύμα του ατυχήματος: Α. Πρέπει να ειδοποιηθεί άμεσα ασθενοφόρο το οποίο θα διαθέτει φορητή συσκευή καρδιακής ανάταξης (defibrillator) με αναφορά ότι πρόκειται για ηλεκτρικό ατύχημα. Β. Το θύμα του ατυχήματος πρέπει να υποβληθεί σε συνεχόμενες καρδιακές μαλάξεις, συνδυαζόμενες με τεχνητή αναπνοή από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό μέχρι την έλευση του ασθενοφόρου (για αποφυγή του φαινομένου υποοξυγόνωσης του εγκεφάλου που συνεπάγεται κατά κανόνα μη ανατάξιμη κατάσταση). Μεγάλη έμφαση θα δίνεται στην πραγματοποίηση ασκήσεων αναπάρστασης περιστατικών, όπου είναι δυνατό, προκειμένου το προσωπικό να είναι άρτια εκπαιδευμένο και εξοικειωμένο για την πλήρη εφαρμογή μέτρων.

- Το προσωπικό κάθε συνεργείου πρέπει να επιθεωρείται τουλάχιστον μία φορά την ημέρα από τον επικεφαλής του υπεργολάβου, μία φορά την εβδομάδα από τον εργολάβο, εφόσον έχει ειδικές γνώσεις ή από κατάλληλο εκπρόσωπό του.
- Σε κάθε εργοτάξιο τηρείται από τον εργοδότη ή από τον αρμόδιο εξουσιοδοτημένο όργανο ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας, της εργασίας στο οποίο αναγράφεται όσα προβλέπονται και αναφέρονται στις συναφείς διατάξεις και στους κανόνες ασφαλείας.
  - Ο αριθμός της θεωρημένης βεβαίωσης του επιβλέποντος μηχανικού της που αφορά την καταλληλότητα των εξωτερικών ικριωμάτων και αναφέρεται στην παρ. 2 του Άρθρου 3 του ΠΔ 778/80 «περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών».
  - Οι κατά την παρ. 4 του Άρθρ. 21 του ΠΔ 1073/81 επιθεωρήσεις προ της επαναλήψεως εργασιών διακοπείσων λόγω θεομηνίας.
  - Οι κατά το Άρθρ. 13 του ΠΔ 1073/81 επιθεωρήσεις των πρανών ορυγμάτων και των αντιστηρίξεώς των.
  - Η κατά το Άρθρ. 13 του ΠΔ 1073/81 άδεια του επιβλέποντος μηχανικού για την περίπτωση εγκαταστάσεως , ανυψωτικής μηχανής επί ικριώματος (ως και η εν προκειμένου ενίσχυσής του).
  - Οι κατά την παρ. ΙΕ' του Άρθρ.-60 του ΠΔ 1073/81 γενικές επιθεωρήσεις συρματοσχοινων ως και κατά την παρ. ΙΖ' του ίδιου άρθρου απαιτούμενοι επανέλεγχοι.
  - Οι κατά το Άρθρ.-67 του ΠΔ 1073/81 οριζόμενοι έλεγχοι και επανέλεγχοι των ανυψωτικών μηχανημάτων.
  - Λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας μετά τη γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας.
- Κάθε εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται στο εργοτάξιο , πρέπει να ειδοποιεί αμέσως τον εργοδότη ή τον προϊστάμενο του εργοταξίου για οποιοδήποτε ελάττωμα το οποίο ίσως αντιληφθεί στην εγκατάσταση ή στις μηχανές ή οποιοδήποτε λάθος ατόμου το οποίο μπορεί να προκαλέσει ατύχημα.
- Κανένας δεν μπορεί να παρενοχλεί, να μετατοπίζει, να αφαιρεί, να προκαλεί βλάβες ή να καταστρέφει τις εγκαταστάσεις κατά τις διατάξεις του ΠΔ 1073/81 ή άλλου κανονισμού, χωρίς να λαμβάνει την άδεια του εργοδότη ή του υπεύθυνου προϊσταμένου του εργοταξίου.
- Κανένας εργαζόμενος δεν πρέπει να προσέρχεται ή να εγκαταλείπει τη θέση του, χωρίς τη χρησιμοποίηση των μέσων ασφαλούς πρόσβασης ή εξόδου, τα οποία έχουν προβλεφθεί.
- Ο έλεγχος και η επίβλεψη της εφαρμογής τόσο του ΠΔ 1073/81 όσο και του ΠΔ 778/80 ανατίθεται στα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Εργασίας και της Αστυνομικής Αρχής. Τα παραπάνω όργανα δικαιούται να διατάσσουν τη διακοπή της εργασίας σε ένα τμήμα ή στο σύνολο του έργου κατά το διενεργούμενο έλεγχο και στο υπό κατασκευή έργο όταν δεν έχουν ληφθεί τα απαιτούμενα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας.
- Σχεδιάζεται στον προβλεπόμενο χώρο αυτού του εντύπου ή επισυνάπτεται σχεδιάγραμμα της θέσης του έργου, στο οποίο θα φαίνονται με χαρακτηριστικό και εύκολα αντιληπτό τρόπο (π.χ. διαφορετικό χρώμα, διαφορετικό είδος ή πάχος γραμμών κλπ) ή και περιγραφικά τα παρακάτω στοιχεία:
  - διόδους προσπέλασης στο εργοτάξια
  - τις διόδους κυκλοφορίας πεζών κα οχημάτων εντός του εργοταξίου
  - τους χώρους εγκατάστασης του βασικού μηχ. Εξοπλισμού
  - τους χώρους αποθήκευσης
  - τους χώρους των αχρήστων και επικίνδυνων υλικών και της περιγραφής του τρόπου αποκομιδής τους
  - τους χώρους υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών
  - άλλων σημείων, χώρων ή ζωνών που απαιτούνται για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων
  - τυχούσες μελέτες για την κατασκευή απαιτούμενων ειδικών ικριωμάτων

Η συμπλήρωση του τμήματος αυτού θα γίνει από τον Ανάδοχο του έργου, όταν οριστικοποιηθεί το χρονοδιάγραμμα του έργου και αποφασιστούν οι θέσεις εγκατάστασης του εργοταξίου, λατομείων κλπ.

Ο συντάξας  
Χρυσάνθος Δ. Μαραβέας  
Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός, Msc, Msc DIC

**X. ΜΑΡΑΒΕΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ι.Κ.Ε.**  
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ  
ΜΕΤΣΟΒΟΥ 11, ΑΘΗΝΑ 10682  
ΑΦΜ: 093208765 - ΔΟΥ: Δ' ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΗΛ. 210 8842905, 8223402



**ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ  
(Φ.Α.Υ.)**

**( Π.Δ. 305/1996 Άρθρο 3 παράγρ. 3,4,5,6,8,9,10 )**

## ΤΜΗΜΑ Α

### ΓΕΝΙΚΑ

**1. Είδος του έργου και χρήση αυτού:**

Αφορά στην κατασκευή Δημοτικού κλειστού Γυμναστηρίου σε εκτός σχεδίου περιοχή στη ΔΚ Χορτιάτη.

**2. Ακριβής διεύθυνση του έργου:**

Το έργο βρίσκεται σε εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Κ. Χορτιάτη.

**3. Στοιχεία του κυρίου του έργου**

Όνοματεπώνυμο	Διεύθυνση
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ	Φιλίππου 52 & Θερμοπυλών, Πυλαία

**4. Στοιχεία του συντάκτη του ΦΑΥ**

Χ.ΜΑΡΑΒΕΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝ. Ι.Κ.Ε.

Διεύθυνση: ΜΕΤΣΟΒΟΥ 11, ΤΚ 106 82, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 210 - 8223402, 8842905,

FAX: 210 - 8822685, e-mail: info@maraveas.gr, http:// www.maraveas.gr

**5. Στοιχεία των υπευθύνων ενημέρωσης / αναπροσαρμογής του ΦΑΥ:**

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Διεύθυνση	Ημερ/νία αναπροσαρμογής

## **ΤΜΗΜΑ Β**

### **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

#### **Τεχνική Περιγραφή του Έργου**

Αφορά στην κατασκευή Δημοτικού κλειστού Γυμναστηρίου σε εκτός σχεδίου περιοχή στη ΔΚ Χορτιάτη.

Στις εργασίες που θα εκτελεστούν για την ολοκλήρωση και την ασφαλή λειτουργία του έργου συμπεριλαμβάνονται οι εξής:

#### **Κατηγορία Α - Προεργασίες**

- Γενικές εκσκαφές
- Εκσκαφές θεμελίων και τάφρων με ή χωρίς τη χρήση μηχανικών
- Φορτοεκφόρτωση - μεταφορά προϊόντων εκσκαφών με μηχανικά μέσα
- Επιχώσεις
- Ικρίωματα - Επενδύσεις ικριωμάτων

#### **Κατηγορία Β - Κατασκευές από σκυρόδεμα - Οπλισμοί**

- Προμήθεια, μεταφορά επί τόπου, διάστρωση και συμπύκνωση σκυροδέματος
- Ξυλότυποι χυτών τοίχων και λοιπών κατασκευών
- Τοποθέτηση χαλύβδινων οπλισμών και δομικών πλεγμάτων
- Πλήρωση διακένων και κενών αρμών
- Αμμοβολή σιδηρών οπλισμών

#### **Κατηγορία Γ - Τοιχοποιίες**

- Κατασκευή οπτοπλινθοδομών - χωρισμάτων

#### **Κατηγορία Δ - Ξυλουργικά**

- Κατασκευή δαπέδων και οροφών
- Επενδύσεις προστασίας μόνωσης
- Τοποθέτηση θυρόφυλλων
- Τοποθέτηση ερμαρίων
- Κατασκευή ψευδοροφών
- 

#### **Κατηγορία Ε - Μεταλλουργικά**

- Μεταλλικοί σκελετοί ψευδοροφών και ανάρτησης ψευδοροφών
- Κάσσες ανάρτησης θυροφυλλών
- Κιγκλιδώματα
- Θύρες
- Υαλοστάσια από διατομές αλουμινίου
- Μεταλλική στέγη

#### **Κατηγορία ΣΤ - Υαλουργικά**

- Τοποθέτηση υαλοπινάκων σε κουφώματα

#### **Κατηγορία Ζ - Καλύψεις - Επικαλύψεις**

- Επιχρίσματα
- Επικαλύψεις, πλήρωση και σφράγιση αρμών διαστολής
- Επιστεγάσεις
- Λάξευση επιφανειών
- Επιστρώσεις δαπέδων
- Επενδύσεις με πλακίδια
- Επενδύσεις σε Κατώφλια, ποδιές παραθύρων και βαθμίδες με πλάκες μαρμάρου



- Επιστρώσεις με στεγανωτικά υλικά
- Χρωματισμοί - επαλείψεις - βερνικώματα
- Γραμμογράφιση χώρων στάθμευσης
- Τοποθέτηση μονώσεων

#### **Κατηγορία Η - Οδοποιία**

- Κατασκευή ρείθρων, τάφρων κ.λπ.
- Κράσπεδα από σκυρόδεμα
- Υπόβαση και βάση οδοστρωμάτων
- Ασφαλτικές στρώσεις
- Πλήρωση νησίδων με φυτική γη

#### **Κατηγορία Θ - Η/Μ**

- Εγκαταστάσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης - Όμβρια
- Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
- Τηλεφωνική, μεγαφωνική και τηλεοπτικές εγκαταστάσεις
- Εγκαταστάσεις συστημάτων ασφαλείας
- Ηλεκτρικά ρολόγια
- Κεντρικό σύστημα ελέγχου
- Τοποθέτηση αλεξικέρανου
- Εγκαταστάσεις μέτρων πυροπροστασίας
- Εγκαταστάσεις μονάδων θέρμανσης, αερισμού και κλιματισμού

#### **Παραδοχές Μελέτης**

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην τεχνική περιγραφή και το τιμολόγιο της μελέτης

#### **ΤΜΗΜΑ Γ**

##### **ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ**

#### **1. Θέσεις δικτύων**

**1.1 Ύδρευσης**

**1.2 Αποχέτευσης**

**1.3 ηλεκτροδότησης (υψηλής, μέσης και χαμηλής τάσης)**

Όλα τα έργα είναι ευκόλως ορατά. Ιδιαίτερη προσοχή σε όλες τις εργασίες για την αποφυγή τραυματισμού των δικτύων κατά τη φάση του έργου. Συνεχής συντήρηση και έλεγχος, μετά την αποπεράτωση του έργου.

#### **2. Σημεία των κεντρικών διακοπών**

**Για τη γενική διακοπή των διαφόρων παροχών της προηγούμενης παραγράφου 1**

Να λαμβάνονται πάντοτε υπόψη οι θέσεις τους.

#### **3. Θέσεις υλικών που υπό ορισμένες συνθήκες ενδέχεται να προκαλέσουν κίνδυνο**

Σε περιφραγμένο χώρο αποθήκευσης εντός του χώρου παρέμβασης

- 4. Ιδιαιτερότητες στη στατική δομή, ευστάθεια και αντοχή**  
Πιστή εφαρμογή της μελέτης. Θα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας, έτσι ώστε κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος.
- 5. Οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου.**  
Πιστή εφαρμογή της μελέτης.
- 6. Περιοχές εκπομπής ιοντίζουσας ακτινοβολίας**  
Δεν υπάρχουν λόγω της φύσης του έργου.
- 7. Άλλες ζώνες κινδύνου**  
Θα απαγορεύεται η πρόσβαση σε μη εξειδικευμένα άτομα στις θέσεις που εκτελούνται εργασίες.
- 8. Υφιστάμενα δίκτυα ΟΚΩ**  
Εντοπισμός και καταγραφή των δικτύων πριν την έναρξη των εργασιών. Κατά τα άλλα όμοια με (1)
- 9. Χώροι με υπερπίεση ή υποπίεση**  
Δεν υπάρχουν λόγω της φύσης του έργου.
- 10. Καθορισμός συστημάτων που πρέπει να βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία**  
Δεν υπάρχουν λόγω της φύσης του έργου

## ΤΜΗΜΑ Δ

### ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.	<b>Εργασίες σε ύψος στο εσωτερικό του έργου</b> Ισχύουν τα μέτρα που αναφέρονται στο ΣΑΥ
2.	<b>Εργασίες σε φρέατα, υπόγεια ή τάφρους, εργασίες γενικά σε θέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος ασφυξίας, πνιγμού και έκθεσης σε χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες</b> Δεν υπάρχουν τέτοιες εργασίες
3.	<b>Εργασίες σε περιβάλλον με κίνδυνο έκρηξης ή πυρκαγιάς</b> Δεν υπάρχουν τέτοιες εργασίες

Η ασφάλεια των εργαζομένων στο εργοτάξιο αποτελεί την πρωταρχική προσπάθεια όλων των συμβαλλομένων. Για τον λόγο αυτό θα παρέχονται στους εργαζόμενους όλα τα εφόδια και εξοπλισμός για την αποφυγή οποιοδήποτε κινδύνου. Σε εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας του εργοταξίου κάθε εργαζόμενος θα παραλαμβάνει τα εφόδια της προσωπικής του ασφαλείας και θα του γνωστοποιούνται οι οδηγίες ασφαλείας του εργοταξίου οι οποίες είναι οι εξής:

- Όλοι οι εργαζόμενοι στο εργοτάξιο υποχρεούνται να φορούν κράνη κατά την διάρκεια της εργασίας τους.
- Αν διαπιστωθεί από τους εργαζόμενους πιθανός κίνδυνος για την ασφάλειά τους, θα πρέπει να αναφέρουν αμέσως στον επικεφαλής του συνεργείου ή στον εργοδηγό.
- Αν φθαρεί ο προσωπικός εξοπλισμός (κράνη, γάντια κ.λπ.) θα πρέπει να αναφέρεται και να αντικαθίσταται άμεσα.
- Οποιαδήποτε φθορά εξοπλισμού διαπιστωθεί θα πρέπει να αναφέρεται αμέσως στον επικεφαλής του συνεργείου ή στον εργοδηγό.
- Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να φορούν κατάλληλα υποδήματα για την εργασία τους.
- Κάθε εργαζόμενος θα πρέπει να προσέχει να μην προβαίνει σε ενέργειες που θέτουν σε κίνδυνο τον ίδιο ή άλλους εργαζόμενους.
- Κατά την διάρκεια τυχόν ανύψωσης φορτίων από γεραμούς ή άλλα μηχανήματα κανένας εργαζόμενος και για οποιοδήποτε λόγο δεν θα βρίσκεται κάτω από αιωρούμενο φορτίο.
- Ο εξοπλισμός και τα εργαλεία θα χρησιμοποιούνται και θα επισκευάζονται μόνο από ειδικευμένα άτομα.
- Όσοι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν ηλεκτρικά εργαλεία θα πρέπει να ελέγχουν την κατάσταση των συσκευών και των καλωδίων τους. Κάθε φθορά θα αναφέρεται αμέσως στον επικεφαλής του συνεργείου, ώστε να διορθώνεται άμεσα.
- Κάθε ηλεκτρική συσκευή ή εργαλείο θα πρέπει να χρησιμοποιείται με τα προστατευτικά της μηχανήματα.
- Ζώνες ασφαλείας θα χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά όπου προβλέπεται και εάν ο εργαζόμενος βρίσκεται υπεράνω του ενός μέτρου από το δάπεδο εργασίας.
- Για κανένα λόγο δεν θα γίνεται συντήρηση ή επέμβαση σε μηχανήματα ή εξοπλισμό ενώ βρίσκεται σε λειτουργία. Οποιαδήποτε εργασία συντήρησης, επιθεώρησης και επισκευής θα πραγματοποιείται με τους κινητήρες εκτός λειτουργίας.
- Όσοι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν οξυγόνο θα πρέπει :
  - να μην το χρησιμοποιούν με λαδωμένα ή φθαρμένα γάντια
  - να έχουν τις φιάλες κεκλιμένες – όχι οριζόντιες

- να μην το χρησιμοποιούν σε περίπτωση που πιθανώς έρθουν σε επαφή με προϊόντα πετρελαίου ή οξειδωμένα αντικείμενα και
- να ελέγχουν τακτικά τις βαλβίδες ασφαλείας.

## ΤΜΗΜΑ Ε

### ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

#### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Σε κάθε τακτική επιθεώρηση θα επισημαίνονται τυχόν αναγκαίες εργασίες συντήρησης ή βελτίωσης. Βλάβες που τυχόν διαπιστώνονται πρέπει να αποκαθίστανται άμεσα από ειδικευμένο συνεργείο .

#### ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ

Ημ/νία Συντήρησης	Τμήμα που Συντηρήθηκε	Τύπος συντήρησης	Στοιχεία υπεύθυνου συντήρησης	Υπογραφή Αρμοδίου

#### ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ

Ημ/νία επιθεώρησης	Τμήμα που επιθεωρήθηκε	Τύπος επιθεώρησης	Στοιχεία υπεύθυνου επιθεώρησης	Υπογραφή Αρμοδίου

Ο συντάξας  
Χρύσανθος Δ. Μαραβέας  
Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός, Msc, Msc DIC

**Χ. ΜΑΡΑΒΕΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ι.Κ.Ε.**  
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ  
ΜΕΤΣΟΒΟΥ 11, ΑΘΗΝΑ 10682  
ΑΦΜ: 093208765 - ΔΟΥ: Δ' ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΗΛ. 210 8842905, 8223402